

Sihtasutus Mustvee Tervis
mustveetervis@gmail.com

14.07.2024 nr 5.1-3/17574-3

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 1.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse vastavust SHSis ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus nr 36) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Tartu tn 59, Mustvee linn, Mustvee vald, Jõgeva maakond.
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 06.06.2024.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Inna Tamm, Kadri Plato, Tõnis Palgi (järelevalve meeskonna juht).
- 1.6. Teenuseosutaja poolt osalesid järelevalvetoimingutes juhataja Petro Babjak ja õendusjuht Viktoria Morozova.
- 1.7. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: päringud majandustegevuse registris (MTR) ja töötamise registris (TÖR), paikvaatlus, dokumentide analüüs, e-kirjavahetus, vestlused klientide ja nende lähedastega ning hooldekodu töötajatega.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Sotsiaalkindlustusamet tuvastas, et Sihtasutus Mustvee Tervis ei ole täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

2.1. Määruse nr 36 § 2 lõike 5 punkti 8, mille kohaselt tuleb teenusesaajaid abistada ja juhendada üle keha pesemisel ning teostada üle keha pesu mitte harvem kui üks kord nädalas.

Järelevalvemenetluse käigus tuvastati, et teenusesaajate üle keha pesemine on toimunud kümne päevase intervalliga.

SKA teostab järelkontrolli punktis 2.1. nimetatud rikkumise kõrvaldamise üle 2024. aasta IV kvartalis.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

3.1. Üldandmed

SKA algatas järelevalve menetluse Sihtasutus Mustvee Tervis (Hooldekodu) üle 03.06.2024. Etteteatamata paikvaatlus toimus 06.06.2024. Asutusele on 16.01.2023 väljastatud tähtajatu tegevusluba (SÜH000172) üldhooldusteenuse osutamiseks maksimaalselt 26 inimesele tegevuskohas Tartu tn 59, Mustvee linn, Mustvee vald, Jõgeva maakond. Teenuse osutamise teave on avaldatud asutuse veebilehel <https://keskus.mustveetk.ee/> (kontaktid ja hinnakiri).

3.2. Majandustegevusnõuete täitmine

MSÜS § 30 lõike 2 kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul. See tähendab, et teenuseosutaja peab teavitama SKAd muudatustest vahetult teenust osutavate isikute hulgas (hooldustöötaja või abihooldustöötaja töölt lahkumisest või tööle vormistamisest). SKA-l peab olema võimalus kontrollida vahetu üldhooldusteenuse osutaja vastavust nõuetele ning teenuseosutajal peab olema kindlus, et üldhooldusteenust osutavad nõuetele vastavad hooldustöötajad ja abihooldustöötajad, kelle andmed on avaldatud tegevusloal.

03.06.2024 seisuga olid MTRi sisestatud seitsme hooldustöötaja andmed. Juhataja 12.06.2024 edastatud töötjate nimekiri vastas MTR-i kantud andmetele.

3.3. SHSis ja määruses nr 36 sätestatud nõuete täitmine

3.3.1. SHS § 20 lõigete 1 kuni 3 ja määruse § 2 lõigete 1 kuni 3 kohaselt on väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse eesmärgiks tagada täisealistele isikutele turvaline keskkond ja toimetulek, teenuse osutajal tuleb tagada teenusesaajale hooldustoimingud, majutamine, toitlustamine ning muud toetavad ja toimetulekut tagavad teenused vastavalt hooldusplaani määratud tingimustele.

SA Mustvee Tervis hooldushaigla ruumide laiendamine lõpetati 2023. a suvel, kokku on majas 46 teenuskohta (10 öendusabi, 10 lühiajaline hooldus, 26 üldhooldusteenus). Hoone laiendus hõlmab kahte korrust. Uusi kahekohalisi tube on kokku kaheksa, neli esimesel ja neli teisel korrusel. Esimese korruse palatites (sh ühe- ja kolmekohalised) on kutsunginupud, mille signaal edastatakse medõe ruumi. Öendusabiteenuse patsiendid ja suurema hooldusvajadusega üldhooldusteenuse saajad on majutatud esimesele korrusele. Kuna hoones on lift, on voodikesksete teenusesaajate paigutamine võimalik ka teisele korrusele. Hooldekodu uutes ruumides on teenusesaajate elamistingimused head. Hooldekodu peavalisuks avaneb kõnniteele, teine väljapääs maja küljele. Väljapääsud on varustatud kaldteega. Maja ümbrus on heakorrastatud, hoolealustel on võimalik õues jalutada, soovi korral kasutada trenažööre; õuealal on pingid ja varjualune. Teenusesaajate toit valmistatakse hooldushaigla köögis (tavatoit ja dieettoit). Toitlustamine toimub kolm korda päevas (lisaks ka õhtuode). Ettepanekuid ja kaebusi menetletakse vastavalt SA Mustvee Tervis koostatud korrale.

3.3.2. SHS § 20 lõike 4 alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenuse eesmärgile ja selle sisule, sealhulgas tegevustele, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks (määrus nr 36).

Määruse nr 36 § 2 lõigete 1 - 4 alusel tuleb teenuseosutajal tagada hooldusteenuse saajale hooldustoimingud ning muud toetavad teenused, mis on määratud kindlaks teenusesaaja hooldusplaanis. Hooldustoimingud jagunevad isikuhooldustoiminguteks, tervises seisundiga seotud toiminguteks ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks. Hooldustoimingute tegemisel tuleb teenuseosutajal tagada teenusesaajale privaatsus, tema tahte ja võimekuse arvestamine ning enne hooldustoimingu tegemist selle sisu selgitamine. Teenuseosutajal tuleb teenusesaaja lähedasele/kontaktisikule anda viivitamatult teavet, kui teenussaaja seisundis on olulisi muutusi.

Teenusesaajad majutatakse peamiselt kahekohalistes tubades, kuid kasutusel on ka ühe -ja kolmekohalised toad/palatid. Kuna palatites on kitsas, siis sirme isikuhooldustoimingute tegemisel ei kasutata. Sirmi kasutamine privaatsuse loomiseks on harva kasutatav abinõu. Kuna asutuses osutatakse kõrvuti õendusabiteenust ja üldhooldusteenust, siis teatud juhul võib tekkida olukord, kus ühte tuppa/palatisse on paigutatud erinevate teenuseliikide saajad. Õendusjuht selgitas, et teenuse liigi muutudes ei ole inimese toa/palati muutmise sageli otstarbekas, eriti kui isik ise ruumi vahetust ei soovi. Teenusesaaja tervises seisundi olulise halvenemise või muu viivitamatut teavitamist nõudva sündmuse korral vastutab teenusesaaja kontaktisikule teavituse edastamise eest valveõde või õendusjuht.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 5 on loetletud isikuhooldustoimingud.

Isikuhooldustoimingutest dokumenteeritakse seedetegevuse toimumine ja teenusesaaja üle keha pesemine. Õendusjuhilt saadud teabe ja pesugraafikute vaatlusest nähtub, et teenusesaajate pesemine toimub kümne päevase intervalliga. Osutavale teenusele võetakse ka suurema hooldusvajadusega inimesi, personalil on kogemus ja võimekus sonditoidetavate teenusesaajate hoolduseks. Voodikesksete teenusesaajate asendi muutmise intervall on kaks tundi, seda eraldi ei dokumenteerita. Jälgitakse, et voodikesksetel teenusesaajatel oleks käeulatuses puhas vesi, vajaduse korral dokumenteeritakse vedelikutarbimist. Hooldustöötajad jagavad vahetuse üleandmisel-vastuvõtmisel suuliselt, eraldi päevikut selleks ei täideta.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 6 on loetletud tervises seisundiga seotud toimingud.

Hooldustöötaja teavitab patsiendi/üldhooldusteenuse saaja seisundi halvenemisest koheselt valveõde. Valveõde osutab teenusesaajale abi oma pädevuse piires või kutsub kiirabi. Hooldustöötajad oskavad ennetada lamatiste teket. Lamatiste ärahoidmiseks ja raviks väljastatakse teenusesaajale spetsiaalne õhkmadrats. Hooldustöötajad ja meditsiinipersonal märkisid, et kukkumisi esineb pigem harva, medõde dokumenteerib juhtumi. Järelevalvemenetluses kogutud tõenditest nähtub, et tervises seisundiga seotud toimingute tegemine vastab määruses sätestatud nõuetele.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 7 on loetletud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toimingud.

Paikvaatluse käigus läbiviidud intervjuudest nähtub, et hooldustöötajate töö on intensiivne ning isikuhooldustoimingute tegemisele keskendunud. Teenusesaajatega suheldakse, kuid seda tehakse paralleelselt hooldustoimingutega. Õendusjuhi sõnul on elanikele korraldatud kontserte, kuid siiski oleks teenusesaajate aktiivsena hoidmiseks vaja juurde täiendavat tööjõudu. Hooldekodu elanikud saavad viibida värskes õhus, käia jalutamas. Teise korruse elanikud saavad õuealale siirdumiseks kasutada lifti. Kui teise korruse elanikud saavad omavahel suhelda puhkeruumis, siis esimesel korrusel selline ruum puudub - vajadust esimese korruse puhkeruumi järele mainisid küsitletud teenusesaajad ja nende lähedased.

Teenusesaajate tubades on televiisorid, kuulatakse raadiot. Loetakse ka raamatuid. Raamatute laenutamise võimalus Hooldekodus puudub. Ristsõnade ja lugemisvaraga varustavad lähedased. Kuna enamus elanikest on pärit Mustvee vallast, siis külastused on sagedased. Hooldekodu transporditeenust ei osuta; sõidud korraldatakse kas lähedaste poolt või KOV sotsiaaltranspordi kasutades. Poekülastuse korraldamisel kaastakse vajadusel KOV sotsiaaltöötaja.

3.3.3. SHS § 21 lõigetes 2 kuni 5 on kirjas nõuded, millele peavad vastama teenuseosutaja koostatavad hooldusplaaniid.

Õendusjuht ja hooldustöötajad on läbinud 2024. a kevadel hooldusplaanide koostamise koolituse. Järelevalvemenetluse käigus kontrolliti viie teenusesaaja hooldusplaanide. Kontrollitud hooldusplaanid olid koostatud 30 päeva jooksul alates teenuse osutamisega alustamisest. Hooldusplaanide hoiustatakse õe kabinetis esimesel korrusel. Hooldusplaanide koostamise eest

vastutab õendusjuht. Vaadeldud hooldusplaani sisaldasid hooldusteenuse osutamise eesmärgi, eesmärgi saavutamiseks vajaminevad tegevusi ning sagedust ja teenuseosutaja hinnangut eesmärgi saavutamise kohta. Koostatud hooldusplaani olid üle vaadatud ja korrigeeritud vähemalt kord poolaasta jooksul. Hooldusplaani sisaldavad hinnangulehte. Teenusele saabuja kohta täidetakse vaimse seisundi miniuuring.

3.3.4. SHS § 22 lõiked 1 kuni 4 sätestatavad teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi üldhooldusteenust vahetult osutada isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada üldhooldusteenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara.

Personali nimekirjas on seitse hooldustöötajat, kellel on üldhooldusteenuse osutamiseks nõutav kvalifikatsioon. SA Mustvee Tervis hooldustöötaja ametijuhendi kohaselt on ametikoha peamine eesmärk õendusabi osakonna ja hooldus klientide igapäevaelu korraldamine, mis tagab neile põhivajaduste rahuldamise, eale ja seisundile vastava hooldamise, sealhulgas ravimise, põetamise, kasvatamise ja arendamise. Hooldustöötajate vahetu juht on vanemõde, vahetuses täidetakse valveõe korraldusi. 06.06.2024 oli esimese korruse tahvile märgitud 33 hooldust vajava isiku nimed. Õendusjuhi sõnul on päevasel ajal majas kaks hooldustöötajat, kes töötavad vastavalt 12tunnises ja 24tunnises vahetuses. Öisel ajal on tööl üks valveõde ja üks hooldustöötaja. Töötajate tabelite vaatlusest nähtub, et aprillis oli päevasel ajal tööl kaks hooldustöötajat. Maikuu töötajate tabelist nähtub, et kahe teistkümnendal päeval hooldustöötajad on töötajate tabelisse märgitud 12-tunnise või väiksema tundide arvuga.

3.3.5. SHS § 22 lõike 6 kohaselt avalikustab väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutaja teenuskoha maksumuse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumuse ühe teenusesaaja kohta.

Üldhooldusteenuse hinnakiri on avaldatud SA Mustvee Tervis veebilehel. Alates 1. aprillist 2024 on hooldustasu 1160 eurot ning mähkmete kasutamise korral 1200 eurot. Hoolduskulu komponendina on välja toodud 650 eurot.

Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel (2024 a) peaks Hooldekodu hoolduspersonali kulu olema 2024 a juulikuus seisuga ühe teenusesaaja kohta kuus keskmiselt 609 eurot. Arvestuse aluseks on MTRi kantud hoolduspersonali andmed (7 hooldustöötajat) ning teenuskohtade arv kehtival tegevusloal. Kalkulaatoris on hooldus- ja abihooldustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihooldustöötajate töötate töötasu.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Võimalusel täiendada SA Mustvee Tervis veebilehel esitatud teavet üldhooldusteenuse osutamise kohta (teenuste nimekiri koos teenuste sisu ja sihtgruppide kirjeldusega).

4.2. Täiendada teenusesaajate vaba aega tähendusrikaste ja jõukohaste tegevustega. Vabaajategevuste arendamiseks teha koostööd Dementsuse Kompetentsikeskusega.

4.3. Kaaluda rahulolu-uuringu läbiviimist teenusesaajate, lähedaste ja töötajate hulgas.

(allkirjastatud digitaalselt)
Tõnis Palgi
järelevalve peaspetsialist